Kun-Szent-Márton, 1888. december 9. 50. szám. Második évi folyam.

KUNSZENTMÁRTON és VIDÉKE

HELYI ÉS A TISZAZUG ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETIKÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egy évre . . . . . 4 forint.
Félévre. . . . . 2 forint.
Negyed évre . . . . 1 forint.

Szerkesztőség: főtér, Némedy-testvérek házában.
Kiadóhivatal: főtér, Szilárdfi Lili házában.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE:
a lap egy oldala 18 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. — Bélyegdíj külön 30 kr.

NYILTTÉRBEN
minden egyes sor közlése 30 kr.
Kéziratok vissza nem adatnak.

Megjelen minden vasárnap.

Felelős szerkesztő: BALGA LAJOS.

Egyes szám ára 8 krajczár.

A tüzoltóságról általában.

Országok elenyészte és ujra életre kelése, a nemzetek egymással folytatott élethalál harca mellett — a haladás áldott utján nagy jelentőségénél fogva a társulási szellem erős kifejlése — és igy a társadalmi erők munkássá tétele foglal helyet; — eredményeiben pedig ez, amannak jelentősen fölébe emelkedik, mert mig az nyomort idéz elő és jajkiáltással és vérrel táplálkozik, ez, hova hatalmát kiterjeszti, áldásdus eredményt teremt.

Szellemi ugy, mint anyagi hasznok, előnyök és fennragyogó célok elérésére, korszakot alkotó örök eszmék megtestesitésére a legnagyobb hatalom, legerősebb tényező — az összesitett társadalmi erő. Mert ennek gyökere minden szivből veszi táplálékát és lépésről-lépésre biztosan hódit. A szép és hasznos utjában nincs oly óriási akadály, mi az egyesitett emberi erő, le nem küzd és el nem tapod.

A mi után egyesek hiába törekedtek, a mit a kormányok kivivni nem birtak, azt az egy szív és lélek által vezérelt milliókaru óriás: az egyleti szellem dicsőségesen elővarázsolta.

Mert az egyleti szellem a rang és állás korlátait ledönti, az erőket összegezvén, mindenhatókká teszi; az elfásult közönösséget semlegesség házából az áldott munka térre kiviszi. Az eszméket és elveket társitás által tisztázza, a társadalmi romlottságot a vaskaru szorgalom ölén megsemmisiti; a szíveket közelebb viszi egymáshoz, a polgárok közös érdekeit világosan felmutatván — egyuton — a haladás a szellemi és anyagi előnyök elérése utján azokat édes testvérekké teszi.

Ez áldásdus eredmény, e nagy előnyök mindazon egyletekben, melyek a hasznos és jó elérésére alakulnak, kisebb-nagyobb mértékben meg vannak. De azok egyesen és összesen semmiféle egyletben sem nyilatkoznak magasztos kifejezésükben oly világosan, mint a tüzoltó egyletekben.

Mi a tüzoltó egylet? Az emberszeretet, áldozatkészség és hazafiság legszebb kifejezése.

Mi a tüzoltó? Az épitő béke munkájának önérdek nélküli legbátrabb katonája, — a ki kard helyett csákánnyal, ellenfél vére ontása nélkül a pusztitó elemmel kél csatára, hogy annak rontó hatalmát megtörje. A tüzoltó a szó legszebb és legkitünőbb értelmében felebarát, aki embertársát a szerencsétlenség pillanatában segélyével keresi fel. A haza iránti szent kötelmek betöltője, mert mig egyrészről a haza szeretetben, a rend, fegyelem és szabadságért lángol, addig másrészről az ernyedetlen munkában az elem hatalmát megfékezve az egyesek és igy az egyesek összeségének, a nemzet vagyonának védelmére emeli fel karját. A tüzoltó önérdek nélkül a tettek embere és igy büszkesége a családi tüzhelynek, méltó tagja községének, hü polgára hazájának, előharcosa a nemzeti vagyon emelésének, testvére felebarátjának s áldása az emberiségnek.

A tüzoltóegylet eszméjében tehát nagy gondolat van kifejtve: mert abban a tetterő, az áldozatkészséggel, az emberszeretet, a haza és szabadság szeretettel ölelkezik. Amely község tüzoltó egyletet szervez, életrevalóságának, hü hazafiuságának és mély emberszeretetének ad kifejezést, és ha a szervezett tüzoltó egyletet virágzónak fenntartja, az ezen szép erényeket ékesen megkoszoruzza.

TÁRCZA.

Egy feledhetlen emlék.

Éppen tiz év most, hogy es történt, a mit itt elmondani akarok.

Tiz éve! Egész rengeteg évszám . . . s mégis annyira emlékemben van az a kis episód, mintha csak a mult héten történt volna. No de nem is csoda, hisz a mi akkor velem történt, az legalább is félig a mesék világába tartosik. Most már magam is csak azt hiszem: hogy nem is volt az egyébb, mint egy átálmodott mese; de azért mégis csak elmondom; elém varázslom még egyszer azt a képet s azután — legyen a a mesék világává.

1878. őszén nehés napjaik voltak a Mollináry-bakáknak. Elvitték őket mind mind oda, a hol a halál tartotta a sztrettet s mig az itthon maradt „kettő-három nyomorult“ a ross és jó vicceket gyártotta róluk, addig ők éhesve, fázva és rongyos-piszkosan szenvedtek a hasáért.

Ott voltam én is. Nem valami nagy vitéz, az is igaz. No de ennek nem éppen magam voltam az oka, hanem a zors. Es akarta ugy, hogy kórházba kerüljek az irás ame szavainál fogva: „a lélek ugyan erős, de a test gyönge“. Lelkileg én is könnyebben megtettem volna 25—28 R.-hőség mellett „csakkunpakkostul“ azt a 40 mértföldnyi utacskát, mint testileg; de igy bizony keservesen ment az s mikor később egyik éjjel a uestán aludva egy októberi hideg eső is a nyakunkba szudult, s a szó teljes értelmében sárban kellett feküdnünk, hát beadtam a derekamat a kórházba kerültem. És es két okból volt szerencse rám nézve: 1-ör, mert életben maradtam, s 2-or, mert ha oda nem kerülök, hát es a mesés história sem történt volna meg.

Tehát, — hogy a dologra térjek — bömböltek az ágyuk, ropogtak a puszkák s égett a szép Breka, Bosnyákország egyik legszebb gyöngye.

Mintegy 20—25-en lehettünk ide át a Száván, mi első maródiak s az innenső partról hallgattuk azt a szörnyű koncertet, melyben a fő szerepet az uchacius vitte.

Beszállásoltak bennünket az iskolából átalakitott kórházba s gyógykezelni kezdtek. Azonban egy napnál tovább itt nem maradhattunk, mert hosták a sebesülteket s azoknak kellett helyünket átengedni. Minket, kik még mozoghattunk, szállitottak tovább. Igy jutottunk Slavóniában mindig beljebb-beljebb s igy történt az is: hogy nemcsak egész Slavóniát keresztül-kasul barangoltuk, de a betegségnek még csak nyoma sem volt már bennünk s mégis maródiakként szerepeltünk. No persze! Mert egy helyen 2—3 napnál többet soha sem töltöttünk s mindenütt uj maródiak is csatlakoznak hozzánk s mindig más-más orvosokkal találkoztunk, mindenütt uj betegekként szerepeltünk. Végül azután Eszékre, Ujvidékre s Pétervárادra szállitván bennünket, (ekkor már 4—5 napsan lehettünk) mindőn es utóbbi helyen azzal fogadták hajónkat: hogy ki sem szállitanak bennünket, mert nem férünk: hát a komendánsa azon utasitást kapta (az Isten áldja meg az intéskedőt) hogy Zimonynak fordítsa a hajót s onnan Budapestre szállitassa a maródi rajt.

Zimonyban leszáltunk a Száván közlekedő hajóról s a dunaira kellett volna átmenni — ha lett volna! Azonban a hajók s különösen a személyszállitás időben rendkivül igénybe vett lévén, két egész napig kellett Zimonyban rostokolni, mig a harmadik nap hajnalán elutaszhattunk.

Aranyos, gyémántos állapot következett! A városhan azon utasitással szállásoltak el bennünket: hogy ápolja magát mindenki otthon mindaddig, mig a szállitóhajó megérkesik . . . s azán szervuss! mentünk azét a városba minden feltigyelet, minden katonai rend uélkül s élvesztük a dicső szabadságot!

Én egy jó kenyeres pajtásommal G. L. erdésszel indultam a városba s tapogatolóztunk, hogy melyik épületben találnánk kedvesebb tanyát. (A szállás válogatás, mint altisteknek, módunkban állott.) Amint igy egyik hásból ki s a másikba be mendegéltünk, hát egyszer csak utánunk kiált a városi tisztes (a ki az „ur“-at valósinülleg a csillagjaink miatt találta bennünk) s integet, hogy menjünk vissza. Hátranézünk, hát egyik kisajtóban két nőalakot pillantunk meg, kik előtt a tisztes élénken gesztikulált.

— Hallod e Lajos — mondom a pajtinak menésközben — hát azán mi csak a maródiak kiséröi vagyunk ám, el ne tévessük a dolgot!

— No persze! Hiszen nyomorultakként csak nem fogjuk bemutatni magunkat, hölgyeknek! — válaszolt Lajkó.

A kisajtóhoz érünk. Csak a tisztes állt már ott, ki hangzatos német nyelven tudatta velünk: hogy azon hásba két urat kivánnak.

Beléptünk. A folyosón egy hölggyel találkozánk, a ki nyájas mosollyal üdvözölvén bennünket, egy melléksobára mutatott azon kijelentéssel: hogy ott magunkat rendbeszvén, szivesen lát reggelire.

Jól kendőzik — mondogatánk egymásnak a mint szobánkban két fürdőcsészét, azok mellé helyezve pedig hófehér alsó ruhákat pillantánk meg. Meglepetésünkből még fel sem ocsudtunk, midőn egy szolgálóleánysó felsőruháinkat összeszedvén, ellünt s rövid félóra multva ismét előttünt ragyogó bakkancsokkal s a tisztasságtól tündöklő ruhákkal.

Midőn felöltöztünk, Lajkóval be kellett mutatni egymásnak magunkat, mivel éppen nem lehetett egymásra ismerni. Miután pedig ujból megismertük egymást, hát gratuláltunk egymásnak, hogy páratlanul csinos gavallérok vagyunk.

Ily arányos állapotban talált bennünket a szolgálatot tevő leánysó, ki a reggelihez besétáni tesszékelt.

Egy ebédlőbe léptünk. — Nem tudom azért-e, mert Bosnyákországban ronda ólaknál s rongyos-piszkosságnál egyebet két hónapon át nem láttam, nem tudom azért-e, hogy abból s nyomoruságos életből egyszerre ily fény és pompába jutottam; vagy talán azért, hogy csupán csak két nőt láttam az asztal mellett: de határosztan szavarba jöttem.

Joggal számítunk e tekintetben Kun-Szent-Márton város becsület és kötelesség érzetére. Erős bennünk a meggyőződés, hogy városunk a haladó és értelmes városok sorában méltó helyet akar elfoglalni.

Fel tehát! Kezdeményezze maga város előljáróságа az önkénytes tüzoltó egyletnek megalakitását és sorakozzunk annak zászlója alá ama nagy cél elérésére, melyet az emberszeretet, községi és honpolgári kötelmek elénk érzete a szerencsétlenség megakadályozására elénk kitüzött: sorakozzunk eme nagy jelszó alatt »egy mindnyájáért, mindnyája egyért«.

Hordoztasson a városi előljáróság aláirási ivelket szét, kiki tehetsége szerint pénzzel és az egylet működő tagjai közé leendő belépéssel sfessen az üdvös intézményt megteremteni és céljának elérésében támogatni.

Ezt parancsolja saját jól felfogott érdekünk.

Az egylet szervezetére vonatkozó nézeteinket jövő számunkban hozuk.

⊙

A „Kunszentmárton és Vidéke" tekintetes szerkesztőségének.

Az Aradnegyében fekvő Nagyhalmágy község iskolaszéke a felállitandó községi magyar népiskola támogatására, pénzsegély és taneszközök kieszközölését kéri az »Országos Magyar Iskolaegyesület«-től. Kérelmükben — melyet Varjassy Árpád, Aradmegye királyi tanfelügyelője a legmelegebben ajánl — megható vonásokban festik községük népnevelési ijesztő bajait.

Nagyhalmágyon s Nagyhalmágynak Arad-, Hunyad-, Torda-, Aranyos-, és Bihar-megyékre terjedő vidékén a százat jóval meghaladó községekben ez ideig egyetlenegy magyar népiskola sem létezett és nevezett tanfelügyelő bizonysága szerint Nagyhalmágytól a legközelebb levő magyar népiskolák 7—8 mértföldnyire fekszenek. Nagyhalmágy egykoron, mint a Bethlenek ősi fészke, magyar község volt, de időközben teljesen elolálhosodott s a Nagyhalmágyra ujabb időben beköltözött tisztviselő, iparos és szolgálatból élő 35 magyar

---

Azt hiszem, hogy Lajos barátom sem volt különben. Annyi ügyesség azonban mégis csak maradt bennünk, hogy sikkesen meghajtva magunkat, elrebegjük: hogy én X. vagyok, és a másik meg Y.

— Nagyon örülök a szerencsének — hangzott az elragadóan kedves csengésű válasz. — Én M. Eliz hajóskapitánynő vagyok; Irma kisassony pedig (folytatá az asztal mellett álló nőre mutatva) kedves barátnőm.

— Kezeket csókoljuk! (No ezt kifogástalanul meg is tettük.) — Foglaljanak helyet s érezzék magukat otthonias an; itteni időzésük ugy is rövidre van szabva, nincs tehát semmi idő a fesszeségre.

Ez Isteneim, csinó hangok voltak ezek! S még hozzá es az állapot! A füstös fanekak mellől ezüst teriték mellé . . . a sáros földről dagadó fotelekbe . . . azután „zupa" helyett párolgó thea, prófunt helyett a legünomabb sütemények s szalonna helyett a pikáns és nem pikáns étkek egész halmaza!

Tyüh, a ki áldója van, hová jutottunk mi?!

Első meglepetésünk azonban csakhamar elosztott, főleg miután a boros palackok is megnyilnak a kocsitgatás és csevegés mindinkább bizalmasabbá tett egymás irán!.

Ittunk, mint a kefekötő a cigaretztünk, mint egy török pasa. De ami a fő; a mit mi tettünk, azt cselekedték hölgyeink is.

Igaz, hogy es nálunk szokatlan állspot, azonban tesék elhinni, hogy a hol es szokás, hát elragadóan áll a hölgyek biborajkában a cigarette a roppantul illiz fehér kis kezecskéba a piros billikom.

Már-már kezdett kinyilni a szemünk a felöldödni a nyelvünk, midőn a háziasszony jelt adott a fölkelésre a meghiván ebédre kijelenté: hogy most menjünk el a város nevezetességének megtekintésére; azonban 12 órára otthon legyünk, mert ő katonás asszony, tehát a rendből nem enged semmit

Elmentünk. Alig váriuk, hogy egymás véleményét halljuk.

— Te, ébren vagy-e, vagy álmodsz?

Tapogass meg, kérlek . . . tüs oldalba . . . hadd ébredjek föl, ha alszom.

— No hát ébren vagyunk no. Tehát ne vesztegessük az időt, minden perc drágz. Ha már a sorsnak ily kegyeltjei vagyunk, hát bambákodás által tönkre ne tegyük ezt a két napot, a minő egy éleben csak egyszer lehet. Hát mindjárt, combináljunk csak egy kicsit, hát hogy is áll a dolog . . . igen . . . tehát két nő van a házban s a szolgálón kivül senki más — és két urat kivántak! Azt is mondta, hogy férje havonkint csak egy hetet tölt otthon, miskor mindig a hajón van s barátnője azért tartózkodik nála. Aztán nésszük csak tovább a dolgot: cigarettánnak, kocintanak s azt mondják, hogy nincs idő a fesszeségre . . . Érted-e mindeszket Lejkó?!

Nos hát a megosztosás könnyű Irma kisassony éppen mint én németül, ugy nem tud magyarul, as tehát a tied, mert te jól beszéled a németet; enyém pedig az asszony lesz, mert az kifogástalan magyar.

Helyes!

Oh csak már tisenkét óra volna! — Mit nekem Zimonynak bájoló fekvése, mint nekem minden nevezetessége, mint nekem a világ! . . . csak őt, csak őt láthassam, csak az ő csodaszép csevegését halhassam, kis kecsöt forró csókjaimmal halmozhassam . . . bele néshessek asokba a bivölő szemekbe . . . a azán, ha majd keblemre lohajtja hullámos-fütös szép fejét a én rosszkelva szorítom karjaim közé s elcsattan a csók, melynél édesebb, forróbb még nem volt soha . . . . ah, mért nincs már 12 óra!

No de nincs oly hosszu semmi, hogy vége ne volna s igy a 12 óra is eljött valami nagy nehesen.

— Ah, meg vagyok a poutosságukkal elégedve — hangzott felénk a kedves hang, mikor az ebédőbe léptünk.

— De nagysád az örök kinokra kárhostatott, midőn oly hosszu időre nélkületsi magát.

Igy kezdődött a társaságs a esen a tónuson maradtunk egészen a hosszu ebéd végéig, mi maga is elegendő volna arra, hogy róla egy jóiatt tárczát irjak.

---

család gyermekeiket az oláh feletkezeti iskolába kényszeritik küldeni.

E türhetlen állapot birta arra a község hazafias lakóit s azokat, kiknek sziveikből egykori magyarságuk emléke még nem veszett ki, hogy reájuk nézve az áldozatok szakadatlan során keresztül megvalósitják azon vágyukat, miszerint községükben az ismeretek elemi részét is már hazánk nyelvén nyujtsák gyermekeiknek és hogy magyarul oltsák az ifju szivekbe a magyar honszerelmet. A magok ereje azonban erre elégtelen; a községnek semmi nemü iskola alapja sincsen; a magyar népiskola fentartására szükséges összeg a mostani pénzügyi viszonyok között a kormánytól várható nem lévén: az »Országos Magyar Iskolaegyesület«-hez fordultak évi segélyért; de egyesületünk ez évi bevételeit a Magyarország legkülönbözőbb vidékeiről beözönlő kérelmek teljesitési, a Budapestet övedző nem magyar ajku községekben felállitott és felállitandó óvodáinak költségei annyira igénybe veszik, hogy Nagyhalmágy község kérelmét egyelőre csak erkölcsi támogatásban részesithetjük, a mennyiben az alföldi gazdag magyar községek hazafias lakóinak jóindulatu szivelkbe ajánljuk jelzett szegény, de törekvő község könyörgő szavát, mely község inséges nyomorusságán kivül igen keveset mondhat magáénak, mely rosszul fizető kis termőföldjéből sok verejték után alig tengődik, nyomorog s mely csak mesének ismeri alföldi vidékeink viruló gazdagságát, bőségét, termékenységét s mely előtt még sem közömbös az, hogy gyermekei magyarul érző igaz, magyar honpolgárok legyenek.

Tisztelettel fölkérjük tehát, különösen a gazdag Alföld tehetős községeinek, városainak nagyra becsült sajtóját, hogy olvasóik nak ez ügyet ajánlják, őket adakozásra birják. — Bármily csekély összeget köszönettel fogadunk s rendeletési helyére eljuttatjuk.

Kiváló tiszteettel és hazafias üdvözlettel!

Budapest, 1888. évi október hó 29-én.

Gerlóczy Károly

az „Országos Magyar Iskolaegyesület" elnöke.

(IV. Ujvárosház, II em.)

Világfolyása.

Legutóbbi tudósitásunk óta az általános politikai helyzet a minden részről jelentkező »készülődésekben« nyilatkozik Mondanunk sem kell, hogy a nyugtalanitó hirek ismét Orosz-

---

orszagból érkeznek először, hol Varsó védelmét illetőleg, egész komolyan beszélnek; ezenkivül az orosz katonai hatóságok valamennyien védelmi tervek készitésével vannak elfoglalva. — Pétervárott ugyanis azt hiszik, hogy nyugaton és keleten egyszerre fog kitörni az ellenségeskedés, s erre való tekintetből az államtanács helyeslésssel fogadta Gurkó tábornok azon tervét, hogy háboru esetén Varsó 400,000 lakosa közül 350,000-et kiutasitsanak s eképen biztositsák a város élelmezését.

Ezek a jelek elég komoly gondoikozásra adnak okot még akkor is, ha alaptalannak bizonyul az a hir, hogy az oroszok pontonokat szállitanak oly czélból, hogy a Dunán hidat verjenek: mert a Dunán való hid csakis Bulgária megtámadására szolgálna; ámbár semmi jel sem mutat arra, hogy Oroszország ilyen csinyre késztüne a hármas szövetség ellenében.

Oroszországon kivül, Olaszország részéről tapasztalhatni lázasabb tevékenységet, melylyel hadszervezetét erősbiteni igyekszik. Ezenkivül mozog Románia is, hova az elmult hetekben alig győztek szállitani az ágyukat, ágyukhoz való szereket s minden néven nevezendő öldöklő szerszámokat. Készülődünk mi is, bár ezt egyelőre csak Brassóban érzik, hová december három első napján 23 kocsiból álló tehervonat szállitotta az ágyukat és lőszerkocsikat, melyeket a tüzérségi kaszárnyában helyeztek el.

Szerbia és Bulgária szintén forrong, a nyugtalanitó hirek egymást érik. Szóval ismételten puskaporos a levegő, hogy azonban ennek daczára is lesz-e háboru a legközelebbi tavaszon? annak az isten a megmondhatója.

—

Ferenc József osztrák császárságának negyvenedik évfordulóját Bécs, az ősi császárváros, f. hó 2-án lelkesen ülte meg. Az uralkodó határozott kivánságra elmaradt ugyan minden zajosabb ünnepség; de azért a lakosságnak minden rétege módot talált rá, hogy kijelentést adjon ünnepi hangulatának. Bécs összes templomaiban hálaadó istentiszteletek tartattak, melyen a hivők nagy serege vett részt, ezenkivül Bécs város tanácsa fényes emlékiratot adott ki, amely áttekintést ad a császár uralkodásának négy évtizedéről, testületek és magányosok pedig kisebb nagyobb jótékonycélu adományokat tettek a jubileum alkalmából. — Budapest templomaiban is tartattak ünnepélyes isteni tiszteletek, ezek azonban minden hivatalos jelleget nélkülöztek.

De mit nekem a nagyszerü ebéd, mit az egész világ, mikor ott czigarettéztünk egymás mellett a kocsizogattuk a habaó billikomot.

Meg nem mozdultam volna helyemből egy világért, de a figyelmes házi asszony, ki ugy látszik veltünk mintegy elvesztni kivánt, egy rokonánál tartott azturet megtekintésre irányozta figyelmünket azon kikötéssel, hogy vacsoránál azonban okvetlenül hasa vár.

Jaj de rosz pillanatban jutott eszébe es a gondolat! Éppen akkor, midőn már már elkötörtem: hogy Nagyságd, én nagyságdat . . . .

Mit volt mit tenünk, hát elmentünk a szüretbe. Hej ha le nem lesztelen volna a lelkemet az az asszony, de nagyszerü szüretet láttam volna s hozzá még ugy fogadtak bennünet, mikor megmondtuk, hogy kinek a vendégei vagyunk: hogy majdnem a tenyerükbe vettek. De nekem hába volt minden. Mit nekem a nagyszerü szüret, mit nekem Zimony, mit az egész világ, mikor ő nem volt ott, ő, ki mindent pótolt volna a ki senki és semmi nem pótolhatott.

Lajkó is igy beszélt az ő Irmájáról.

Végre est lett. Nem is mentünk, de röpültünk hasa felé. Röpültünk a szerelem szárnyain.

Nos, ugy-e, hogy jól mulattak? Nemde Adél a legkedvesebb? Hanem a Mriska szebb ugy-e? Melyiknek udvarolt? — Ilyen kérdésekkel fogadott az „egyetlen egy."

— Mit nekem mulatás, mit nekem Adél, vagy Mariska, mit nekem szüret, mit nekem Zimony, mit nekem a világ, ha magát nem láthatom!

Vacsoránál ez volt a tónus s ezen az alapon fejtegettük elősaár a költeményeket, azután a költőket, azután a vizet, azután az ésst . . . azután meg Csase vissza bonyolitottuk miodnyáját s a vége az lett: hogy, szeszesszetten futott az idő s mikor odáig jutottam, hogy most rögtön kirukkolok, mert asokba a lángoló szemekba tovább már nem néshetek . . . hát a figyelmes házi asszony mint egy villámütésre abbasakitotta a beszélgetést s figyelmetetvén bennünket az előrehaladott időre, az uti fáradalmakra s arra, hogy pi-

Strossmayer püspök ügyében, kit a király Belovárott kemény megdorgált, mint a Londonban megjelenő »Temps« írja, már döntött a pápa, és pedig Strosmayerre nézve kedvezőleg. A nevezett lap ugyanis erre vonatkozólag a következőket írja:

„A djakovári püspök palotájába visszaköltözött a nyugalom és a munkás egyformaság. Strossmayer püspök ismét békén kormányozza egyházmegyéjét, kezeli roppant uradalmait és levelez a szláv és katholikus világ kitűnőségeivel. Ha csak a magyar kormánytól függ. Strossmayer bizonnyal kénytelen lett volna számkivetésbe menni, vagy kolostorba vonulni. Püspökőt azonban csakis a pápa mozdíthat el; ezért Strossmayer ügyét a pápa elé kellett terjeszteni s a Vatikánból várták a döntést, a mely ép a magyar kormány is köteles meghajolni. XIII. Leó levélben szólította fel Strossmayert, hogy vagy személyesen, vagy irásbeli nyilatkozat által magyarázza ki a belovári esetet, de főkép a kievi telegrammot. Strossmayer hajlott korára hivatkozva mentette ki magát, hogy nem mehet Rómába, a hol a pápa aranymiséje alkalmából járt, s ugyszóván, még ki sem pihente az utazás fáradalmait. Azután kijelentette, hogy őt csak a legrosszabb akaratu rágalom illetheti azzal a gyanuval, hogy ő nem a legloyálisabb hive Ferenc József királynak, a ki az egyháznak oly nagy pártfogója. A kievi telegrammról igen röviden irt a pápához intézett levelében. Csak annyit, hogy a kievi ünnepek érdekelhették az egész kereszténységet, tekintet nélkül a hitszakadásokra és felekezetekre, érdekelhették pedig főleg a nagy szláv népcsaládot. Ezért tartotta jogának, sőt kötelességének, tudatni a rendező bizottsággal, hogy csatlakozik az ünnephez. Egyszerű táviratáért nem lehet őt felelősség tenni bizonyos pohárköszöntők és beszédek miatt, a melyek az oszträk-magyar monarchia ellen fordultak, s a melyek természetesen az uralkodó roszalását vonták maguk után. — Románban Strossmayernek sok az ellensége, de vannak hű barátai is. S mert Strossmayert nem lehet bántani a nélkül, hogy ne sértődjék egy nagy s az egyháznoz mindig hű nép, XIII. Leo, tekintettel arra, hogy a püspök Ferenc József király leghivebb szolgájának vallja magát, másrészt pedig, hogy Horvátország és Slavonia hivei ne sértődjenek benső érzelmeikben, a pápa elhatározta, hogy a belovári incidenst befejezettnek tekinti és a djakovári püspökkel szemben semmi megtorló lépést nem tesz.“

Az afrikai rabszolgakereskedés ellen: A német és angol hajók Kelet-Afrikában ostromzár alá helyezték Zanzibárnak csaknem egész partvidékét s teljes szigorral fogják a fegyvervevitelt s a rabszolgakereskedést megakadályozni. A tengerparton németek és benszülött lázadók közt ujabb összütközések folytak. Az ostromzárban tekintélyes számu hajó vesz részt.

November 29-én a német hajóraj parancsnoka szétkergette a fölkelőket, kik Windiben (Bagamoyáótól délre) ismét összegyűltek volt. A falu elpusztult; a harczban egy tengerész könyebb sebet kapott. — A „Sophie“ nevü német czirkáló-korvett Saadani mellett számos járművet semmisitett meg, melyeknek fegyvereket és lőszert kellett volna szállitaniok a bennszülöttek számára. A harcban eddig 10 arab, és német részről 2 tengerész altiszt esett el.

Helyi és vidéki hirek.

— Halálozás. Résztvéttel értesültünk, hogy Mezey Nap. János, városunk kántora, f. hó 8-ikán reggel elhunyt. Béke poreira!

— Az uj orgona épitése tárgyában kiküldött bizottság az elmult szerdán tartott ülésén kimondotta, hogy az uj orgona épitését, amennyiben Dangl aradi orgonapitő a régi orgonát hajlandó beváltani 400 frtért, tehát neki adja, azon megjegyzéssel, ha az általa 4600 frtban beterjesztett költségvetésből 600 frtot saját be a régi orgona beváltására; mely esetben az uj orgona 4000 frtba kerülne. Felkéretett a polgármester, miszerint a bizottság által hozott szen határozat értelmében — Dangl aradi orgonapitővel tegye magát érintkezésbe.

— Iskolaszéki gyűlésből. A rom. kath. iskolaszéknek legközelebb tartott ülésén igen fontos ügyek tárgyaltatnak, melyek közül kiemelendőnek tartjuk: 1. A tényleg iskolába járó tankötelesek létszámát felüttnek e'nöki jelentést; örvendetesen vehető ez tudomásul, amennyiben a tényleg iskolába járó tankötelesek gyermekek létszáma ennyit ugyszólván sohasem ért el, mivégből az 1-ső leányosztályt párhuzamositani szükséges; 2. A zugiskolák betiltása tárgyában átirat intéztetik a városi tanácshoz aziránt, hogy puhatoltassék ki, vajjon kik a zugiskolák fenntartói, és annak kipuhatolása után az iskolaszék, mint iskolai fennhatóság, a kellő intézkedést megteszi; 3. Határoztatott, hogy az eddigi szokásoktól eltérőleg szegény iskolás gyermekek felruházására tett alapitványok kamatai, mintegy 60 frt, nem készpénzben, hanem ruházatban fog a gyermekek között kiosztatni; Dósa József plébános egyházi elnök « 60 frtot kiegésiti a maga részéről 100 frtra. — Egyházi elnöknek ezen jótekonyságáért az iskolaszék jegyzőkönyvileg köszönetet szavas. Azt biszitik, hogy a plébános urnak eme jótekonyága nem szorul dicséretre.

— Tűz. Alig két hét leforgása alatt már másod esetben kell registrálnunk, hogy az iskolaépületnél tűz tüött ki, mely a jelenesetben, sajnos, sokkal nagyobb mérvü volt, mint első ízben s állitólag abból származott, hogy a város által raktározott szén nedves állapotban a mult évről maradt törmelék szalmára szóratván, ez a fűlledés (százas lepárlás) folytán lobbot vetett s az oft összehalmozott rőzsekötegeket meggyujtotta. A tűz az istálók padlásán összegyüjtött téli takarmányon egyszerre elterjedt s ezt, valamint a tetőzet egy részét elhamvasztotta. A tanitók takarmánya teljesen elpusztult s az ős által szenvedett kár nagyon érzékeny a vesztőkre nézve. — Mint sajnos és botrányos tényt kell jelesünk azt is, hogy az összeiradt nép közt néhány lelketlen és rosz akaratu ember a legocsmányabb gyalaskodásnal és rágalmazással illetve a különben is kárt vallott tanitókat. Hogy ez a tisztességtel menyiben fér össze, a felett, mint halljuk, más illetékes helyen is a dtak kifejezést. A városi tanács intézkedett arra nézve, hogy ez épület mihamarabb felépitessék s e végből ma delelőtt nyilvános árlejtést tart oly kikötéssel, hogy az épitési munkálatok azonnal meg is kezdődjenek. A leégett épület biztositva volt az „Első Magyar Általános Biztositó Intézetnél.“

— Kárpáti György szintárulata tegnap kezdette meg előadásait a „Bolondok grófja“ cimü szindarabbal. Köszönegtünk már alig várta, hogy egy kis élvezetes estélyre tehessen szert. Hiszük, hogy szintárulatunk élénk pártfogásban részesitetik köszönegtünk által. Az előadások lefolyásáról jövő számunkban referálunk.

— A kedélyes vigécz. Ott ültek Vigécz helyen, a „Sas“-ban cimszt vendégló egy kerek asztala körül a a reptlő ügynökök, snámra neáve öten. „Vigécz? Vigécz“ — kezdődik köztük a társaság s azután rátértek az ilaeti dolgokra. Mindenik elmondta mi járatban van. Egyik „vásznban“ utasik, a másik „petró leumban“, a harmadik „bőrben“, a negyedik „tavassi felöltőkben“. Midőn az ötödikre kerül a sor, kijelenti, hogy ő „orrban“ utasik. „Hogy-hogy?“ kérdi egyszerreja négy kollége. „Orrokat vásárolok a legmagasabb árak mellett a londoni anatomiai társaság részére“. „Hogy-hogy?“ hangzik fel ujra a kérdés Nagyon egyszerű dolog, ha egy valamire való orrot látok, megvesszem, szeráódést irunk, a vételárat kifizetem s ha az illető meghal, az orra a londoni anatomiai társaságot illeti. Az ön orrára például — szól bőrben utasó kollegájához — mernék jó ajánlatot tenni“. „Nem tréfál?“ „Eszem ágában sincs!“ „S mikor kivánják az orromat?“ „Halála után „Jo! van itt a kesem.“ „Nem addig van az. Előbb meg kell mér nem az orrát.“ Ezzel kivesa egy finom selyem czentimétert s a bőrös vigécznek megméri-jó nagy kajmós orrát szétsbben, hosszában, azután a mérési eredményt a legnagyobb komolysággal bejegyzi a notesébe s az orr szélességét megszoroova a hosszasággal, megesinálja, a kalkulust. „Az ön orrárt 150 frtot fizettek azonnal; ritka példány, ilyent még csak kettőt vásároltam“. „Itt a kesem, áll az alku! felel a bőrös vigécz, a ki megbánja öt tüvg pesagót fizet“. Az ügylet megkötötetett, a felek kezet fogtak. Az orr-kereskedelmi ügynök felment a szobájába a szerzódést megirni s e közben félrehivta a főpincsért. Miskának sugott valamit s az mosolygott rá. Egy negyed óra multva a vigécz lejött a szerzódéssel. A bőrös vigécz aláirta s — hogy én mondulatlanul maradtam helyemen s csak a trombita recsegő hangja rázott életre. Oh képes volnék-e leirni azt az érzést, mely akkor mint villámcsapás hasitotta át kebleimet! Vagy volt-e már másnak is egy olyan pillanata, a melyik a menyországból egyszerre a pokolra taszitotta. — Nohát az enyém olyan volt.

Felszedtük sátorfainkat . . . még egy istenhosszá . . .asután csak a kis keszkenő intése . . . még egy visszatekintés — s a kis lak örökre elttünt.

Hiába meredesett előttem Belgrád királyi várlaka, hiába festé a legszebb tájképet elém a Dunának a Szávával való összeszakadása . . . én csak Zimonyt néztek még láthattam — s azután . . . Lajos barátomra nésem hát látom: hogy szemei könyekben ragyognak.

Nem kellett kérdenem: hogy ő miként éreste magát.

A meglepetéseknek azonban még akkor sem szakadt végre. Midőn a hajón étkezni akartunk, akkor rettük ésnre, hogy katonatarisznyánk tömve van pecsenyékkel, kalácskokkal s üvegekkel, kulacsunk pedig likőrrel volt tele. Felbontjuk borjunkat: hát Lajosnak minden asenyese tisztán találtatik . . . hát az enyém? Hja, hát az érdekes volt kérem. Tetesik tudni, hogy a bakáknak a borjut a hátán kell csipelni; hogy tehát könnyebb legyen, hát én minden ruháma' s „pucsmajesteremnek“ adtam s időnként ő látott el engem tiszta ruhával. Mivel azonban az én majesteremnek nem tetszett velem együtt maradina lenni, tehát az én borjumba ruha nem jutott.

Az első pillanatban egy kissé restelkedtem, de csakhamar megvigasztaltam magam azzal: hogy hiszen a ki tisztával várt, az fel tudta fogni azt is, hogy hányt vetett embernél semmi sem lehet másként, mint a hogy van.

November 19 én Erzsébet napja van. Ekkor már ismét Bosniában voltam a névnapi üdvözletet küldvénneki, megirtam: hogy igaza volt, szebb és feleldhatlenebb semmi sem lehet, mint a regényes, a költői.

A „Kecskemeti Lapok“-ból.

—

henés után hom p mejd jobban fogjuk érezni magunkat — jó éjszakat kivánt.

Szobánkba vonuláu lefekűdtünk. Álom helyett óriási kérdőjelek jöttek szemeim elé. Ki ez az asszony s mi a czélja? Hazen a mit csak 'elolyt napou rán vesztegetett, az legalabb is 25—30 frtba került. S azt csak nem képzeli, hogy mi hadjárathól. rongyosan és piszkosan fell tárczával vagyunk? De attól eltekintve is egésen ugy viseli magát mint egy szerelmes. Kesett enersner, fejét aszázsor czókoni hagyta . . . egy napnál tobb időuk hátra nincs — a most jó éjszakát kiván. Vagy én voltam talán ügyetlen, gyáva? Nem nem, az lehetetlen . . . csak az illemet nem tévesztém szem elői soha s tolakodó vagy goromba lenni nem tudok.

— Lajos, hát te alszol?

— Nem még esen föld alatt lesznek. Ejh, ne is gyötrődjünk itt az ágyban, keljünk fel.

Megtettük.

Szivarra gyujtván egymás mellé telepedtünk a bessélitnk sokat, meg hánytunk vetettünk mindent, de okosabbak lenni nem tudunk.

Végre viradni kezdett. Korán keltünk, hiss alig vártuk, hogy elmuljon ez a kinos éj. De lehetett-e eléggé csodálkoznunk azon: hogy hölgyeinket, már ébren találtuk.

Egész lényükön meglátsott, hogy mesni aludtak semmit Nem is tagadták, sőt nyiltan bevallották, hogy Ők még azután, hogy mi lefekűdtünk, sokat tréfálkoztak s olyan jókat nevettek, hogy ha nem tartottak volna attól, hogy a kacsajukkal beszüket felébresztenek és nyugalmunkat megszavarják, hát egészen kitörő kedvük lett volna.

Fülig elpirultam, gondolván, hogy ez nem egyébb mint czélzás; azonban később kiderült, hogy mulatságuk tárgya egésen naiv dolog volt.

Kezdődött a második és utólsó nap. Éppen olyan volt, mint az előbbi A különbség a kettő között csak az volt, hogy délután most otthon maradtak s az éj nagyobb részét is fenn töltöttük.

A gyönyörök egész sora követte egymást: ének, szóz, tánca, szavalás . . . azután ábrándozás, bé czélkedés meg dramatizálás, meg troubadouros jelenetek, egyszóval a mi csak szép és kedves és idealisztikus.

Ejfél elmult; még csak pár óránk volt hátra, Izgatottságom palástolni nem lehetett. Nyilatkozásra kittünk akkamat szolgáltatott Heine, kinek köteményeiről éjen szó lévén, egy ilyen tartalmu kötemenyére nyitottam: „Ha még egyszer önnel találkoznám, letérdelve ezt rebegné ajkam: Szeretem önt Madám“!

— Egy percsig sem késztem tovább, elszavaltam ugy, hogy czélzásomat félreértenei nem lehetett.

E is elkomolyodott s a teljes binalom hangján igy válaszolt. Higjje el barátom, hogy nekem nagyobb feladat volt öttel eddig visszatartanom, mint Önnek tartóstatni magát. Ő it előttem felsedhetlen pár nap okosója volt; életem legszebb emlékei köné fognak tartozni azon órák, melyeket együtt eltöltöttünk, akarhatom-e hát azt: hogy Ön ugy emlékezzék vissza rám, mint egy könnyelmű nőre, ki fizetett azért, hogy fékeshetlen vágyát kielégithesse.

Nem barátom, Önnek elfeledni e napokat nem lehet, ugy mint nekem; legyen tehát az mindenkor kedves és szép és kölöi. Ön előtt épugy, mint én előttem . . . a meglássa hogy később, midőn nyugodt kedélylyel fog visszagondolni a messzi távolbol reám, igazat ad nekem s be fogja látni majd azt is, hogy mily nehéz helyzetem volt nekem, ki a vételen álital adott helyzetet a legkedélyiasztikusabban fogván fel, meggyőződtém arról, hogy életemben többé es ismétlődni nem fog soha, tehát én is egésen átadtam magam a regényesnek . . . mily nehéz helyzetem volt tehát — ismétlem — bisonyos pillanatokban bölcsnek lenni akkor, mikor én magam is a legbohóbb — — szerelmes voltam.

E szavaknál keblére ölelt, megcsókolt s eltűnt, mint egy álomkép.

Nem nem, még ma sem hiszem, hogy ez a részlet más volt, mint egy bódult álom . . .

Ugy vélem — a mint visszagondolni képes vagyok

tartotta a tenyerét a 150 frtért. „Nem addig van az uram, szólt az orr ügynök, ki áll nekem arról jót, hogy ön halála után Londonba szállíttatja az orrát a hogy örökösei esetleg 20 év multva nem támasztanak nehézséget. Én fisetek önnek, de előbb az anatomiai társaság bélyegét a orrára sütöm." Miska épen megjelent az ajtóban egy iszó tüzes sütővassal. „Csak esen bélyeget sütöm a orrára a asután fisetek." A bőrös vigécs sáppadozik, a többiek kacagnak . . . As lett a dolog vége, hogy a bőrös visszalépett az ügylettől, kontójára öt ütvegy pezsgőt ittak meg a vigécsek. S a mi legsaebb a dologban, az caest megtörtént.

— **Mikszáth Kálmán** friszes **müvei füzetekben.** Mikszáth Kálmán nevét, akárcsak Jókaiét, széles e hazában mindenki ismeri, mindenki tudja, hogy a humornak nem akadt még nálunk hivatottabb tolmácsolója, mint e gyorsan hirnévre emelkedett iró, kit mindenütt szivesen, lelkesedéssel fogadtak be, még ott is, hol a legsigorubb kritika szokott törvényszéket ülni. Előttünk egy remek kiállitásu füzet feksik, a legfinomabb velin papiron nyomva, kittűd illusztrációkkal díszitve és az egésznek ára csak 35 kr. Valóban nem tudjuk, és est jóformán nem is számithatjuk, mert Mikszáth müveinek olvasása megbecsülhetetlen gyönyör, — maga a könyv olyan kiállitásu, milyennel ilyen ár mellett semmiféle külföldi könyvpiac nem dicsekedhetik. — Amit Mikszáth eddigelé megirt, as 6 gyönyörü beszélykéi, regényei, rajzai, miket néhány sorban csak ő tud megirni, — karcolatai, melyeknek tárgyai az életből vannak ellesve, mindesek most egyforma kiállitásban, sürü egymásutánban, 35 kros füzetekben fognak megjelenni. Ismételt alkalommal megemlékenttünk máé, hogy jeles müveknek füzetes kiadása által as annyira előnyöket messáire tulhaladó erkölcsi érték as, mit kiemelnünk, hangsulyosunnk és méltányolnunk kell. Es a midőn olyan iró müvei jelennek meg füzetekben, mint Mikszáth Kálmán, kit a szegényebb emberek, de a kik ép oly lelkes tisztelői, eddigelé csak azért nem szerezhettek meg, mert a kötetes kiadás tulságosan drága, — nem less könyvkedvelő, ki e vállalatot megszerezni nem sietne. Nemes és szép olvasmányok egész tárháza gyűlik össze a füzetekből, egész könyvtára a humor és derült kedély nyilvánulásának sorakosik egymás mellé, — néhány hónap alatt befejezett kötetek gyűlnek sorra és alig számbavehető áldozatok árán Mikszáth Kálmán müvei a nemzet köszönesivé lesznek. Magát a vállalatot méltányolva, Révai testvérekről is csak dicsérőleg emlékezhetünk meg, hiszen ők azok, kik a legujabb időkben ép a könyvek olcsóitása által több hivet és tisztelőt szereztek a magyar irodalomnak, mint a mennyi esetlőtt évtizedek alatt támadt. Mikszáth müveinek füzetes kiadása állitásunk mellett bisonyit. Előfizetés iránt legesélszerűbb egyenes Révai testvérekhez fordulni (IV. vácsi-utcza 1) Elő lehet fizetni 10 füzetre 3 frt 50 krral, — 20 füzetre 7 frttal.

— **Furcsa esküvő** volt a napokban egyik aradi templomban. A boldog vőlegény — Fáráó ivadéka — dobogó kebellel, elfojtott lélegzettel vetette oltárhos eszeretett aráját, ki szemérmesen lesütött szemekkel lépdelt büsske párja mellett. Mi minden gondolat, mily érzelmek váltakoztak ilyenkor a menyasszony keblében, ki tudná megmondani? A pap kenetteljesen kérdi az ifjut: „Szeretted-e hajadont?" Meggyőző hangon jött rá az „igen" Most a leányhoz fordult: „Szeretted-e az ifjut? . . . Elakad a szó a leány ajkán a mell elszorul, lélekzet elakad, könyek gyűlnek fekete szemébe . . . Néma csönd! A pap ismétli kérdését . . . A válasz ismét csak könyv . . . Válasz nelkül marad a pap harmadszori kérdése is. Végre türelmét vesztve, kijelenté as eskető pap, hogy ha nem eszereti, a szem akar a vőlegény neje lenni, menjenek haza, a ne töltek az idejét. A „boldog" menyasszony már csaknem kimondta a végsetes. . . . nemet, de látva a környezet savarát, a s kinos kelyzetet . . . igent mondott, a lovagja „boldog" neje lőn.

— **Apagyilkos.** Ritka esetet jelentenek Dunaföldvárról: A szomszédos Madocsán ugyanis esélőtt 13 hónappal saját tanyásán egyonverve találták a falu leggazdagabb polgárát; Turnyék Jánost. A gyilkosnak semmi nyoma sem volt m. hó 30-ig, midőn a meggyilkoltnak fia és egyedüli örököse, ifj. Turnyék János összevesszett a feleségével a szt megverte. As asasony melegében szaladt a falu birájához s ott következőleg szólt „Az én uram agyonverte apját. Ő apagyilkos." A fiut termésetesen rögtön letartóztatták a minden husa-vona nélkül beismerte, hogy feleége igazat mondott. De — ugymond — csak azért ütötte agyon as apját, mert igen préda volt a ha tovább él, egész vagyonát eltékozolja. As apagyilkost átadták a szegszárdi törvényszéknek.

Csarnok.

Szélhámosság az „uj mozgató erő"-vel.

Néhány hősnappal ezelőtt gyakrabban emlegettték a lapok Keely amerikai feltálálót, a ki állitólag hámulatos munkaerőt kifejtő gépeket készit, a melyeknél a mozgató erőt a hang képeni. Ezen találmány egész forradalmat idézett elő a gépészet terén, a bár sokan voltak a Tamások, a kik kénselfogható bizonyiték hiányában csak a fejüket csóválták, de akadt elég könnyenhivő is, ugy, hogy Keely urnak csakhamar sikerült egy gazdag és intelligens emberekből álló társaságot összehoznia, a mely semmiféle anyagi áldozattól sem riadt vissza, hogy a tudós föltalálónak a technika terén bisonyára páratlan sikert igérő gépek létrehozásához megadja a szükséges eszközöket.

Keely oly bisalmat tudott maga iránt kelteni ebben a társaságban, hogy összekötöttesei lévén, hivei napról-napra asaporodtak s lassanként valóságos asilárd falanxot képestek körülte, a mely ő benne látta reményeinek teljesülését. Igy történt asután, hogy néhány hónap előtt a washingtoni akadémia a nagy hirre kapott uj vivmányról valóságos asellemi ajándékképen értesitette Chevreuilt, a 102 éves francia tudóst, a La Mar esredes volt as, a ki as első hireket hosta Európába as ugynevezett atomkösi erők felfedeséséről.

Mikor ennek a dologuak hire ment, a párisi Figaro-ban Jules Lermina magasatalé cikket irt a rendkivüli találmányról, a melyben asalmalángu lelkesedéssel mindent hős-képénnek vett, a mit La Mar esredes a Keely vállalatról elmondott. Es a cikk as uj mozgató erőnek Európában is nagy propagandát csinált s as ellenjelt francia lap nyomán a civilliszált irány minden pontján értesültek a Keely-féle vállalatról. Lermina cikkére asután, mint a kőérdemlő is asoros kapcsolatban álló dologra, as Egyetértés hasábjain Hoitsy Pál érdekes cikkben tette meg cáfoló észrevételeit.

Ebben a cikkben Puskás Tivadar előadása nyomán meg volt irva, hogy Keely tulajdonképen csak egy rendkivüli ügyes asédelgő. Puskás ugyanis, a ki a telefont és fonográfot áthosta Európába, valamikor maga is tagja volt a Keely-féle társaságnak a előbb mint nagyrészvényes, később pedig mint a tarasság igazgatója, módot talált arra, hogy éles megfigyelő tehetségével sok olyan dolognak jőjjön nyomára, a mi kétségtelenné tette előtte, hogy a Keely féle vállalat csakugyan asédelgés.

A többek köst például as a gyanu támadt, hogy as uj gépek mozgatásához szükséges erő cseké lységére vonatkozó állitás teljesen valótlan; mert a Keely gépeknek alkatrészei kettős falasatuak s Keely éjszakánként levegőt komprimált a kettős falasat köszi térbe. A gépet tehát a komprimált levegő hossa mozgásba, semmi más. A levegő komprimálásához asonban erő szükséges, ennek előállításához pedig gőzgépek, meg fütő anyag kellene.

Igy hát as ogész nagyhirü találmány csak ügyes csalás. Puskás kifejeste ebbeli nésetét a konsorcium tagjai előtt a a czitált kisérletben meghivta a N. ywork Herald tudósitóját s az akadémia titkárát is. De a Keely által félrevezetett tagok csak egy pillanatra rendültek meg bisalmukban s a következő napon megvették minden résznyét, a mely eladó volt a ujabb összegeket raktak össze, hogy Keely tovább folytathassa kiséreleteit. Mikor Puskás meggyőződött arról, hogy fölvilágositási hiábavalók voltak, résznyéveit nagy vesztességgel eladva, ott hagyta a társaságot.

As imént elmondottak képesték, irja as E—s as alspot a Hoitsy Pál cáfoló cikkére, a melynek hire csakhamar eljutott Jules Lerminához, a ki esiddtájt Valencében volt as irodalmi kongresszuson. Lermina ekkor polemikus hangon bocsátkozott Hoitsyval, a ki as E—s ének szeptember 23-iki számában válaszolt neki s ujabban megtette cáfoló észrevételeit, mennyire igaza volt, arra néave most megadja a feleletet as a hír, hogy Keelyt, a kinek annyi okos embert sikerült lépre vinnie, Filadelfiában elfogták Elfogatása asan as alapon történt, hogy titkát, a mit már másfél évtized óta a legnagyobb következetességgel őris, még most sem akarja tulettárasinak felfödésni, bárha a kétseértékü találmány már szásesreket nyelt el. Keely állandóan szebre rakta ugyan a tengernyi kőtiséget, de eredményt nem volt képes felmutatni.

A rásedelt Yankeek végre is megunták a dolgot a most kényszeriteni akarták apostolukat arra, hogy elpasaroit kincsikért legalább ösinte vallomást tegyen és vagy gőzsse meg őket a találmánya reális voltáról, vagy ismerje be tőredelmesen, hogy valamennyiőket felültette.

Gazdasági tudósités.

Budapest, decs. 2.

A lefolyt hét időjárása állandóan kedvező volt; eleinte ugyan a kevés lecsapódás eléglelen volt a vetésekre, de közöbb a jó esőzés többé-kevésbbé helyre hosta a kárt.

A budapesti gabonapiacson a lefolyt hét ülete nehéskes volt, némi bisalmatlanság uralkodott lanyha és kedvetlen irány mellett.

Buza: a kinálat nem volt nagy, de a malmok mégis tartókodó magaviseletet tanusitottak, minek következtében as irány bágyadt lett, as árak 5—10 krajcárral estek métermázsánként; később a kinálat egyre kisebbedett, a malmok hosszá láttak szükségleteik fedezéséhes s as irány most megszilárdult, a heti forgalom mintegy 90.000 métermázsáttett, as alárendeltebb buza 5 krajcárral olcsóbb, a jobb fajtáké változatlan. Ára 7.70—8.— frt.

Rozs: kevés érkezett a piacra, a kinálat gyenge volt, kivitelre as Bécs, se Csehország számára semmit sem vettek, fogyasztásra is kevesel vásároltak, as árak 5—10 krajcárral estek métermázsánként; végül jegyzetetett: 5.40—5.65 frton készpénzfizetés mellett métermázsánkint.

Árpa: sok érkezett a piacra, a kinálat elég nagy volt, de a fogyasztók a vételtől, minek következtében as irány ellanyhult s as árak 10—15 krajcárral estek a végül 5.75—6 forint jegyzetetett métermázsánkint, készpénzfizetés mellett. A tiszavidéki vasut állomásain kereskedelmi árpa 5.50—5.75 frt jobb minőségü 6—6.50 frt, as éssaki vasut állomásain kereskedelmi árpa 6.25—6.75 frt, jobb minőségü 7—7.25 frt. finom 7.75—8 frt, a déli vasut állomásain kereskedelmi árpa 6.25—6.75 frt, finomárt 7.25—8 frt, készpénzfizetés mellett.

Tengeri: ő áru folyton hanyatló irányt követ, a konsorcium nagyon előssékeny, de a fogyasztók nagyon tartókodtak a vételtől, minek következtében as irány ellanyhult s as árak 10—15 krajcárral estek; 5.45 frt, később 5.20—5.25 frt. Uj tengeri Kőbányán 4.40—4.50 frt. mmásánkint.

Zab: a fogyasztók tartókodtak a vételtől s árengedményeket követeltek, as irány ennek következtében ellanyhult és az árak 5—10 krajcárral estek; jegyzetetett: pótlékos 4.90—5 frt, kereskedelmi zab 5.05—5.15 frt, tiszta vasuti és hajóáru 5.20—525 frt, igen finom 5.50—5.55 frt.

Repcse: tisletelen volt a asilárd irány mellett 15—16 frton jegyzetetik készpénzfizetés mellett.

188. vh. 1888.

Árverési hirdetés.

Alulirt kir. végrehajtó ezennel köshirré teszi, hogy a kunszentmártoni kir. járásbiróság 371, 530 és 575 p. 1888 sz. végrésével Barthos Gábor csépai és Kampler Sámuel kunszentmártoni lakos részére Elek Salamon és Balogh Ilka szelevényi lakos ellen 600 frt, 718 frt és 400 forint követelés és járulékai végett elrendelt biztositási végrehajtás folytán biróilag lefoglalt és 1416 forintra becsült ökrök, lovak, házi és gazdasági felszerelésekből álló ingóságok nyilvános árverés utján eladandók, mink is Szelevényen alperesek lakásán leendő eszközölésére határidőül 1888. évi deczember hó 21-ik napjának délelőtti 9 órája ezennel kitüzetik, — melyhez a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy ezen ingóságok, emez árverésen készpénz fizetés mellett — szükség esetén becsáron alul is — a legtöbbet igérőnek el fognak adatni.

Kunszentmárton, 1888. évi dec. 4-ik napján.

ÁDÁM JÓZSEF,
kir. bir. végrehajtó

Salgó-Tarjáni kőszénbánya részvénytársulat.

SALGÓ-TARJÁNI
darabos- (tömör) és kocka-szén
háztartások számára,
tovább
AKNA-SZÉN GYÁRI CÉLOKRA
kitünő minőségben és a legolcsóbb árak mellett szállittatik Budapesten, valamint minden vasuti állomásra. — Megrendelések Budapestre az igazgatósághoz — V. kerület, József-tér 14. szám alatt — intézendők és pontosan fogaratositatnak.
A SALGÓ-TARJÁNI KŐSZÉNBÁNYA RÉSZV.-TÁRS. IGAZGATÓSÁGA.
Budapest, V. ker., József-tér 14. szám. 9 10

Kun-Szent-Márton, 1888. Nyomatott a kiadótulajdonos Sima Ferenc könyvnyomdájában.